בס"ד

יום ג', י"ג בתמוז תשנ"ח (ד ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם,
יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי עתידם

אבא קובנר, 1978

הרהורים לקראת תענית הצבור ב י"ד בתמוז (השנה נדחית ליום ראשון י"ג בתמוז מפאת קדושת שבת):

יש ימים שכל ישראל מתענים בהם מפני הצרות שאירעו בהם כגי לעורר הלבבות לפקח על דרכי התשובה, וי"ל לה בכרון נמשיני הימים ומשפ' אבותינו. שבכרון הדברים הללו נשוב ברחמים שנאמר: "והאזנו את עוונם ואת עוון אבותם". ולכן, ת"ב כל איש לשים אל לבו באותם הימים ולפשפש במעשיו ולשוב, כי אין העיקר בתענית אלא בתשובה, כמו שכתוב באנשי נינוה: "וירא ה' את מעשיהם... ואומרן חז"ל - לא נאמר "וירא את שקם ותעניתם" אלא "את מעשיהם", אין התענית אלא הכנה לתשובה.

לכן אותם השנים שמובאים את יום הצום בקיצור ובדברים בטלים - תפשו שלא השפל והניחו את העיקר. ומכל מקום אין אדם יכול לפטור את עצמו בתשובה בלבד, כי בימים אלה מצוה - עשה מדברי הנביאים להתענות בהם. וכבר קבלו אותם כל ישראל על עצמם לנהוג כן בכל הדורות ובכל המקומות.

ואלה עצמות הים:

1) צום הרב"ע - הוא צום י"ג בתמוז, שתמוז הוא החודש הרביעי למנין יציאת מצרים
2) צום החמישי - הוא צום תשעה באב
3) צום השביעי - הוא צום גדליה, בחי בתשרי
4) צום העשירי - הוא עשרה בטבת.

5 דברים רעים אירעו לנו ב-17 בתמוז:
1) נשתברו הלוחות הראשונים, כדרש משה מן ההר וראה את העגל
2) בוטל קורבן התמיד מלהקריב בבי"ת ראשון
3) הובקעה העיר בחורבן בי"ת שני
4) שרף אפוסטמוס את התורה
5) הועמד צלם בהי"כ

[ספר התודעה]

יום נעים!